

حل تمرین سری چهارم منطق

کتابتیه سری

2 Prove that the following are theorems of $K_{\mathcal{L}}$.

- (a) $(\exists x_i)(\mathcal{A} \rightarrow \mathcal{B}) \rightarrow ((\forall x_i)\mathcal{A} \rightarrow \mathcal{B})$,
 (b) $((\exists x_i)\mathcal{A} \rightarrow \mathcal{B}) \rightarrow (\forall x_i)(\mathcal{A} \rightarrow \mathcal{B})$, provided that x_i does not occur free in $\mathcal{B}$.
 (c) $(\sim(\forall x_i)\mathcal{A} \rightarrow (\exists x_i)\sim\mathcal{A})$.

$$(a) \quad \{ \sim B, \forall x_i A \} \vdash_K \forall x_i \sim(A \rightarrow B) :$$

$$1 \quad \sim B$$

$$2 \quad \forall x_i A$$

$$3 \quad A$$

$$4 \quad (A \xrightarrow{F} B) \xrightarrow{T} B \quad \text{! ادر ، چون ارزش آن T میزد پس با } \Gamma \cup L \text{ قابل ابطال است.}$$

$$5 \quad \sim B \rightarrow \sim(A \rightarrow B) \quad K^2$$

$$6 \quad \sim(A \rightarrow B) \quad 1, 5$$

$$7 \quad \forall x_i \sim(A \rightarrow B) \quad G$$

چون x_i در $\forall x_i A$ آزاد نیست ، طبیقی قضیه استنتاج داریم : $\{ \sim B \} \vdash_K \forall x_i A \rightarrow \forall x_i \sim(A \rightarrow B)$

$$\{ \sim B \} \vdash_K \exists x_i (A \rightarrow B) \rightarrow \sim \forall x_i A \quad K^3$$

$$\{ \sim B, \exists x_i (A \rightarrow B) \} \vdash_K \sim \forall x_i A \quad \text{عکس استنتاج}$$

$$\{ \exists x_i (A \rightarrow B) \} \vdash_K \sim B \rightarrow \sim \forall x_i A \quad \text{استنتاج (به شرط آنکه } x_i \text{ در } B \text{ آزاد نباشد)}$$

$$\{\exists x_i (A \rightarrow B)\} \vdash_K (\forall x_i A \rightarrow B)$$

K3

$$\vdash_K \exists x_i (A \rightarrow B) \rightarrow (\forall x_i A \rightarrow B)$$

استنتاج

$$(b) \quad \underbrace{\{\neg B, (\exists x_i A \rightarrow B)\}}_{\Gamma} \vdash_K \neg A :$$

$$\exists x_i A \rightarrow B \in \Gamma$$

$$\neg B \rightarrow \neg(\exists x_i A) \equiv \forall x_i \neg A \quad K3$$

$$\forall x_i \neg A \quad MP$$

$$\neg A \quad K4 \text{ or } K5$$

$$\{\exists x_i A \rightarrow B\} \vdash_K \neg B \rightarrow \neg A \quad (\text{عكس استنتاج (شرطية قرار)})$$

$$\{\exists x_i A \rightarrow B\} \vdash_K A \rightarrow B \quad K3$$

$$\{\exists x_i A \rightarrow B\} \vdash_K \forall x_i (A \rightarrow B) \quad G$$

$$\vdash_K (\exists x_i A \rightarrow B) \rightarrow (A \rightarrow B) \quad (\text{عكس استنتاج (شرطية قرار)})$$

$$(c) \quad \{\exists x_i \neg A\} \vdash_K \exists x_i \neg A \in \Gamma$$

$$\exists x_i \neg A \rightarrow \exists x_i \neg A \quad (\text{عكس استنتاج (شرطية قرار) چون } \neg A \text{ ثابت است})$$

3(a) What is wrong with the following?

(1)	$(\exists x_2)A_1^2(x_1, x_2)$	assumption
(2)	$(\forall x_1)(\exists x_2)A_1^2(x_1, x_2)$	(1), Generalisation
(3)	$(\forall x_1)(\exists x_2)A_1^2(x_1, x_2) \rightarrow (\exists x_2)A_1^2(x_2, x_2)$	(K5)
(4)	$(\exists x_2)A_1^2(x_2, x_2)$	(2), (3), MP.

Therefore, $(\exists x_2)A_1^2(x_1, x_2) \vdash_K (\exists x_2)A_1^2(x_2, x_2)$, and hence by the Deduction Theorem,

$$\vdash_K (\exists x_2) A_1^2(x_1, x_2) \rightarrow (\exists x_2) A_1^2(x_2, x_2).$$

x_1 ! x_2 ! $\exists x_2$ متعلقہ دارد سے جائز نہیں x_1 ! x_2 ! x_2 ! (4) مجاز نہیں.

(b) Show, by finding a suitable interpretation, that the formula $((\exists x_2) A_1^2(x_1, x_2) \rightarrow (\exists x_2) A_1^2(x_2, x_2))$ is not logically valid, and is therefore not a theorem of K .

$$I = \langle D = \mathbb{N}, A_1^2 = \langle \rangle \rangle$$

$$\exists x_1 (x_1 < x_2) \not\rightarrow \exists x_2 (x_2 < x_2)$$

8 For each of the following formulas, find a formula in prenex form which is provably equivalent to it.

$$(a) \quad (\forall x_1) A_1^1(x_1) \rightarrow (\forall x_2) A_1^2(x_1, x_2)$$

$$\exists x_1 [A_1^1(x_1) \rightarrow \forall x_2 A_1^2(x_1, x_2)]$$

$$\exists x_1 \forall x_2 [A_1^1(x_1) \rightarrow A_1^2(x_1, x_2)]$$

$$(b) \quad (\forall x_1)(A_1^2(x_1, x_2) \rightarrow (\forall x_2) A_1^2(x_1, x_2))$$

$$\forall x_1 \forall x_2 [A_1^2(x_1, x_2) \rightarrow A_1^2(x_1, x_2)]$$

$$(c) \quad (\forall x_1)(A_1^1(x_1) \rightarrow A_1^2(x_1, x_2)) \rightarrow ((\exists x_2) A_1^1(x_2) \rightarrow (\exists x_3) A_1^2(x_2, x_3))$$

$$\exists x_1 [(A_1^1(x_1) \rightarrow A_1^2(x_1, x_2)) \rightarrow \forall x_2 \exists x_3 (A_1^1(x_2) \rightarrow A_1^2(x_2, x_3))]$$

$$\exists x_1 \forall x_2 \exists x_3 [(A_1^1(x_1) \rightarrow A_1^2(x_1, x_2)) \rightarrow (A_1^1(x_2) \rightarrow A_1^2(x_2, x_3))]$$

$$(d) \quad (\exists x_1) A_1^2(x_1, x_2) \rightarrow (A_1^1(x_1) \rightarrow \sim (\exists x_3) A_1^2(x_1, x_3))$$

x_ε x_ε $\forall x_\mu \sim$

$$\forall x_\varepsilon [A_1^2(x_\varepsilon, x_\mu) \rightarrow \forall x_\mu (A_1^1(x_\varepsilon) \rightarrow \sim A_1^2(x_\varepsilon, x_\mu))]$$

$$\forall x_\varepsilon \forall x_\mu [A_1^2(x_\varepsilon, x_\mu) \rightarrow (A_1^1(x_\varepsilon) \rightarrow \sim A_1^2(x_\varepsilon, x_\mu))]$$

- 9 Let $\mathcal{A}(x_1)$ be a wf. in which x_2 does not occur, and let $\mathcal{B}(x_2)$ be a wf. in which x_1 does not occur. Show that the formula

$$((\exists x_1) \mathcal{A}(x_1) \rightarrow (\exists x_2) \mathcal{B}(x_2))$$

is provably equivalent to formulas in prenex form of both Π_2 and Σ_2 forms.

$$\Pi_2: \quad \forall x_1 [A(x_1) \rightarrow \exists x_2 B(x_2)]$$

$$\forall x_1 \exists x_2 [A(x_1) \rightarrow B(x_2)]$$

$$\Sigma_2: \quad \exists x_2 [\exists x_1 A(x_1) \rightarrow B(x_2)]$$

$$\exists x_2 \forall x_1 [A(x_1) \rightarrow B(x_2)]$$

- 10 Find a formula in Π_3 form which is provably equivalent to a formula in Σ_2 form.

$$\exists x_1 A_1^1(x_1) \rightarrow \exists x_2 \forall x_3 A_1^2(x_2, x_3)$$

$$\Pi_3: \quad \forall x_1 \exists x_2 \forall x_3$$

$$\Sigma_2: \quad \exists x_2 \forall x_3 \forall x_1$$

- 11 Show that an extension S of $K_{\mathcal{L}}$ is inconsistent if and only if every wf. of $\mathcal{L}$ is a theorem of S .

یک طرف واضح است. اگر هر wf قفیه از S باشد، پس وجود دارد حداقل یک wf (مانند $\forall x A(x)$)

که هم A و هم $\neg A$ ، قضاای S هست و در نتیجه، S ناسازگار است.

طرف دیگر: فرض کنیم S ناسازگار باشد. پس وجود دارد A که $\vdash_S A$ و $\vdash_S \neg A$.

فرض کنیم B یک wf دلخواه از $\mathcal{L}$ باشد. $\vdash_S \neg A \rightarrow (A \rightarrow B) \Rightarrow \vdash_S \neg A \rightarrow (A \rightarrow B)$

$\textcircled{1}$!MP : $\vdash_S A \rightarrow B$ $\textcircled{2}$!MP : $\vdash_S B$

چون B دلخواه بود، حکم اثبات می شود.

- 12 Let S be a consistent first order system such that, for every closed wf. $\mathcal{A}$ of S , if the system obtained by including $\mathcal{A}$ as an additional axiom is consistent then $\mathcal{A}$ is a theorem of S . Prove that S is complete.

برهان خلف. پس وجود دارد فرمول بسته A که نه $\vdash_S A$ نه $\vdash_S \neg A$. چون S سازگار،

است و A بسته و قفیه از S نیست، پس طبق قفیه، با افزودن $\neg A$ به محزون اصل S ،

S^* یک سیستم سازگار می شود. پس طبق فرض سوال، $\neg A$ قفیه از S است و این شامض است.

- 16 Let S be a consistent complete extension of $K_{\mathcal{L}}$. Prove that any two models of S are elementarily equivalent, i.e. every closed wf. which is true in one model is true in the other.

برهان خلف. پس A وجود دارد که در $I_1 \models A$ اما $I_2 \not\models A$. چون S کامل است

پس $I_2 \models \neg A$. از طرفی چون سازگاری است پس $I_1 \not\models \neg A$. پس طبق تعریف مدل، نه A حقیقی ای از

S است نه $\neg A$ که با کامل بودن S در تناقض است.

- 17 Let S be a consistent extension of $K_{\mathcal{L}}$, and let M be a model of S . Define an extension S^+ of S as follows: include as additional axioms all atomic formulas of $\mathcal{L}$ which are true in M . Prove that S^+ is consistent. Is S^+ necessarily complete?

برهان خلف. فرض کنیم سازگار نباشد. پس وجود دارد A که $\vdash_{S^+} A$ و $\vdash_{S^+} \neg A$. پس ارزشی M

به کی از آن؟ false است. از آن جا که اصول S^+ در M ، true هستند، پس با شروع از B بنام

اولین عضو دنباله برهان B ، اولین معنوی که در دنباله برهان B در S^+ در M ارزشی false

میگیرد، یا نتیجه MP است یا G . نتیجه MP نمی تواند باشد چون $M \models C$

، $M \models C \rightarrow D$ در نتیجه $M \models D$. از طرفی نتیجه G نیز نمی تواند باشد چون

$M \models E$ اگر دنا اگر $M \models \forall x E$ و این تناقض است.

S^+ لزوماً کامل نیست. مثلاً اگر S را K بگیریم و R_1 یک رابطه دلخواه از $\mathcal{L}$ باشد،

که $true$ و $false$ باشد. در این صورت

$\forall x R_1(x)$ نه منطقاً معتبر است و نه انتزاعاً درست و نه نقیض آن منطقاً معتبر است.

- 18 Let S be a consistent extension of $K_{\mathcal{L}}$, and let M be a model of S . Define an extension $\hat{S}$ of S as follows: include as additional axioms all *closed* atomic formulas of $\mathcal{L}$ which are true in M and the negations of all *closed* atomic formulas of $\mathcal{L}$ which are not true in M . Prove that $\hat{S}$ is consistent. Is $\hat{S}$ necessarily complete?

برهان فلت. 'مفروضات نشان دهنده که $\hat{S}$ مدل دارد. اصول S در M ، $true$ هسته و اصول جدید

نیز مطابق سوال، $true$ هسته پس M یک مدل برای $\hat{S}$ نیز هست. $\hat{S}$ سازگار است.

$\hat{S}$ لزوماً کامل نیست.

- 19 Let S be a consistent extension of $K_{\mathcal{L}}$, where $\mathcal{L}$ is the first order language containing variables, individual constants $a_1, a_2, \dots$, only one predicate letter A_1^1 , and no function letters. An interpretation I of $\mathcal{L}$ can be thought of as a set D_I with a distinguished subset A_I consisting of all those $x \in D_I$ such that $\bar{A}_1^1(x)$ holds in I . Suppose that for each $n \geq 1$ there is a model M_n of S in which $\bar{a}_i \in A_{M_n}$ for $1 \leq i \leq n$. Prove that there is a model M of S in which $\bar{a}_i \in A_M$ for every i .

Γ را مجموعه‌ی کامل تمام $A_1^1(a_i)$ بگیریم. فرض کنیم $\mathcal{A}$ زیر مجموعه‌ی متناهی دلخواهی از Γ باشد.

چون مشاهده است، پس عضو از K وجود دارد که اندیس آن M_n است. طبیعتی فرضی سوال، M_m آن را m بنامید

مدلی برابر 2 است. پس طبیعتی Y فضا دلی، S نیز مدل دارد.